

حرمت آبروی دیگران است. برنامه گنج سعادت یکشنبه هشتم خرداد ۱۴۰۱ با مروری بر جایگاه حفظ آبروی مومن به تبیین ابعاد و ثمرات فردی و اجتماعی آن می پردازد. این برنامه با کارشناسی حجت الاسلام الهی فربه تبیین جایگاه رعایت حرمت خدا و مومنین از منظر آیات و روایات می پردازد. برنامه گنج سعادت به تهیه کنندگی محمد حسن جلالی و اجرای هادی اتابکی هرروز ساعت ۹ از رادیو معارف روی آنتن می رود. / جم جم دلی

یکی از نکاتی که در قرآن و احادیث بارها به مسلمانان متذکر شده، این است که آبروی مومن از هر چیزی مهمتر است و در حفظ آن باید کوشید. همین موضوع باعث شده رادیو معارف برنامه‌ای با عنوان «گنج سعادت» را هر روز و با موضوعات جداگانه روی آنتن داشته باشد و به آن بپردازد. برنامه گنج سعادت امروز یکشنبه به موضوع مهم تبیین جایگاه آبروی مومن از منظر دین می پردازد. یکی از آموزه‌های مهم تربیتی و مورد تاکید مکتب انسان ساز اسلام، ضرورت

جایگاه آبروی مومن از منظر دین در «گنج سعادت»

گزارش روز

چرا بیشتر بازیگران کودک در بزرگسالی از قاب تصویر حذف می شوند؟

خدا حافظ! به همین زودی

شیرین زبان هستند و معمولاً چهره‌هایی دارند که با معیار زیبایی روز جامعه همخوان است. برخی آنقدر لحظه‌های بازی و غرق شدن در دنیای نقش را بلدند که بازی‌شان از هنرپیشگان بزرگسال در همان اثر پیشی می‌گیرد. این روایت زندگی عده‌ای از بازیگرانی است که در کودکی، سینما و تلویزیون را تجربه کردند و در این قاب‌ها به شهرت رسیدند اما در روزهای جوانی و بعد از آن دیده نمی‌شوند و تعدادی از آنها به فراموشی سپرده می‌شوند. از میان بازیگران با استعداد در این گروه سنی، عده کمی هستند که با وجود تمایل به ماندن در این حرفه - هنر، موفق می‌شوند. بارها از آسیب‌های روانی و گاه سرخوردگی این افراد شنیده‌ایم که پس از تجربه اوج در شهرت و محبوبیت، ناگهان در فراموشی فرود می‌آیند و آنقدر کوچک هستند که ظرفیت روانی این تغییر ناگهانی را ندارند. شاید کودکان بازیگری که علاقه دارند در همین فضا قد بکشند و به فعالیت‌شان تا بزرگسالی ادامه دهند، نیاز به راهنما و راهبری دارند تا در طی کردن این مسیر، به آنها کمک کند. دلایل رها شدن و فراموشی این دسته از بازیگران چیست و برای جلوگیری از هدر رفتن این استعدادها چه باید کرد؟ اینها پرسش‌هایی است که با بهروز مفید، تهیه‌کننده و کارگردان سینما و تلویزیون مطرح کردیم. او خود، سابقه همکاری با بازیگران کم سن و سال را دارد و از نزدیک شاهد ادامه‌دار شدن موفقیت بعضی از آنها بوده و البته رها شدن برخی دیگر را هم دیده‌است و باور دارد در هر مورد می‌توان دلایل متفاوتی را جست‌وجو کرد.

نوشین مجلسی گروه رسانه

هم هست اما در بزرگسالی با تغییر چهره و شاید فعالیت نکردن خودش، موفق نبود. «نمی‌شود گفت چرا دقیقاً این اتفاق می‌افتد؛ او ادامه می‌دهد: بعضی‌ها در مورد بعضی صادق نیست؛ افرادی که هم در بزرگسالی چون در مورد بعضی صادق نیست؛ افرادی که هم در بزرگسالی موفق بودند و هم در کودکی اما ممکن است در یک دوران موفقیت‌شان بیشتر باشد و در دورانی دیگر کمتر. همان‌طور که گفتیم در مورد بعضی هم می‌بینیم کلاً کارشان ادامه پیدا نمی‌کند.»

رنگ باختن جذابیت‌های کودک

عده‌ای باور دارند برای پرورش این استعدادها نیاز به آموزش گروه‌های تولید آثار، خانواده‌ها و خودشان وجود دارد و باید از آنها مراقبت شود. مفید می‌گوید: «برای دانستن راه‌های مراقبت از یک استعداد ابتدا باید دلیل فراموشی و کم کار شدن آن را جست‌وجو کرد که این موضوع در هر مورد، با توجه به شرایط آن متفاوت است. می‌تواند بعد روان‌شناسی داشته‌باشد یا به خاطر انتظار بیش از حدی باشد که ما برای کودک ایجاد می‌کنیم و چون ممکن است

چرا بازیگران کودک فراموش می‌شوند؟

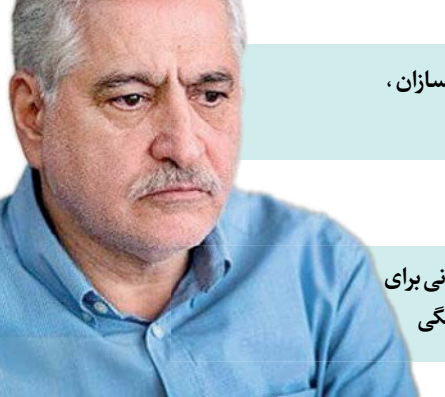
تغییر چهره، رها شدن از سوی فیلمسازان، پرورش نیافتن استعداد... و...

فراهم‌سازی بسترهای آموزشی و روانی برای بازیگران کودک از سوی متولیان فرهنگی

راه مراقبت از استعداد کودکان بازیگر؟

در بزرگسالی آن استقبال را از او نداشته‌باشیم، سرخورده می‌شود. بحث فردی هم مربوط به جذابیت‌های کودکی است که در بزرگسالی رنگ می‌بازد و دست بازیگر خالی می‌کند. مگر این‌که در راه پرورش توانایی و استعداد او وقت گذاشته شود و البته شانس و فرصت دیده‌شدن مجدد را پیدا کند. پارامترهای مختلفی وجود دارد که باید در مورد هر فرد به صورت جداگانه بررسی شود و نمی‌توان رای کلی صادر کرد.»

او توضیح می‌دهد: «باید حتماً آموزش‌هایی را به بازیگران کودکی که با آنها کار می‌کنیم بدهیم تا انتظارشان از خودشان در امروز و آینده کنترل شده‌باشد. یک کارگردان یا تهیه‌کننده بعد از پایان کار، بازیگر را فراموش می‌کند اما نباید این بازیگران رها شود. البته شاید این همراهی کار تهیه‌کننده و کارگردان هم نباشد و متولیان فرهنگی مثل وزارت ارشاد و صداوسیما باید سعی کنند به نحوی این بازیگران را در فضای کار نگه دارند؛ چراکه کارگردان و تهیه‌کننده در هر مقطع

با یک گروه فعالیت می‌کند و بعد از آن ارتباط قطع می‌شود. لازم است متولیان فرهنگی ما در بخش بازیگری، این تمهیدات را داشته‌باشند که بچه‌های هنرپیشه، که در دوران کودکی موفق هستند، حتماً نظرآموزش‌های مهارتی و روان‌شناسی تحت نظر قرار گیرند تا از آسیب‌های دوران نوجوانی و سرخوردگی‌هایی که می‌تواند در این دوران برایشان پیش بیاید جلوگیری شود و در بزرگسالی هم از هنر این افراد بهتر بهره ببریم.»

متولیان برای مراقبت از استعدادها

برای نمونه یکی از بازیگرانی که در دوران کودکی با یک قاب تصویر گذشت و تا امروز با حضور در آثار رسانه‌های مختلف دیده می‌شود، علی شادمان است. همانند او چند نفر را به خاطر داریم اما همان‌طور که اشاره شد، تعدادشان کم است و معمولاً یا خود از این حرفه کناره می‌گیرند یا به فراموشی سپرده می‌شوند. یکی دیگر از دلایلی که برای این اتفاق می‌توان نام برد، کمتر نوشته شدن نقش‌های نوجوان است که می‌تواند کودکی این بازیگران را به بزرگسالی پیوند دهند و آنها را در این فضا نگه دارد. مفید در ادامه این نظر، بیان می‌کند: «بدون این‌که بخواهم اسم بیاورم حداقل چند اسم در خاطرم هست که فکر می‌کنم این اتفاق نمی‌توانست برایشان بیفتد ولی در مورد آقایان علی شادمان یا حسین سلیمانی اتفاق افتاد. کسانی که در کودکی، نوجوانی و بزرگسالی موفق هستند.»

برای شنیدن بخشی از نظرات بهروز مفید کیوآرکد را اسکن کنید

رسانه

MEDIA

یکشنبه

۸ خرداد ۱۴۰۱

شماره ۶۲۲۴

ببینید و بشنوید

شبکه یک	
۱۳:۱۵	آفتاب شرقی
۱۸	امیدیه
۲۰:۳۰	رکوردداران
۲۲:۱۵	سریال تلویزیونی

شبکه دو	
۸	در انتهای الوند
۱۴:۱۰	سکانس برتر
۱۴:۴۵	دورویات در قاب
۱۵:۲۰	تازه‌شو
۲۱:۳۰	سریال از سرنوشت ۴
۲۳:۳۰	پلاک دو

شبکه چهار	
۲۱	روایت سپید
۲۳	۲۳ هزاره شعر
۲۴	سریال خارجی «دوشیزه اسکارلت و دوک»

شبکه پنج	
۱۴:۴۰	شهرک رنگین‌کمان
۱۵:۳۵	معجزه امید
۲۰:۰۵	تهران ۲۰

سرچشمه: فصل جدید این برنامه موضوعات مهمی همچون بررسی فعالیت‌های موشکی با دعوت از سردار علی بلالی، دستمال سرخ‌ها در جنگ با حضور عبدا... نوری پورو... را رصد می‌کند؛ گفت‌وگو با شاهدان عینی که تصویر آنها کمتر در قاب تلویزیون دیده‌شده از وجوه تمایز این فصل از برنامه سرچشمه است.

۲۲:۲۰	پریزاد
۲۳	سریال «فرمانروای نقابدار»

شبکه پویا	
۱۰	فینگیلیا
۱۰:۲۰	با هم بازی
۱۱:۴۵	نقاش کوچولو
۱۲:۳۰	بره کوچولو
۱۳:۴۰	کلیپ‌های مهد پویا

شبکه نهال	
۱۶:۳۰	پاندای کونگ فوکار
۱۷:۳۰	دورت بگردم ایران
۱۹:۳۰	سونیک
۲۰:۵۰	بره ناقلا
۲۲	رود رانر

شبکه امید	
۱۷:۳۰	رسانش
۱۸:۳۰	قصه رسیدن
۲۰:۴۰	خانواده امید
۲۱	مجموعه «هتی، دختر نویسنده»
۲۲	چهل گره
۲۳	کلنجار

شبکه‌های رادیویی	
۶	رادیو پیام / بخش صبحگاهی
۱۰:۵۰	رادیو اقتصاد / از ایده تا ثروت
۱۴	رادیو آوا / بخش عصرگاهی
۱۴:۲۱	رادیو قرآن / والعصر
۲۰	رادیو ورزش / گزارش ورزشی

رضا سامنی منتقد سینما و تلویزیون

اگر ردپای حافظه تلویزیونی مردم را ردپایی کنبد به خاطرات شیرینی می‌رسید که ریشه در تماشای مجموعه طنزهای ۹۰ شبی تلویزیون دارد. در واقع گرافه نیست که بگوییم بخش عمده‌ای از خاطرات تلویزیونی مردم در حافظه تاریخی و

بصری آنها به سریال‌ها یا مجموعه‌های کمدی برمی‌گردد. اوج این مجموعه‌ها را می‌توان در دو دهه ۷۰ و ۸۰ شاهد بود که مهم‌ترین سرمایه نمایشی تلویزیون در جذب مخاطب بود. از طنزهای آیتمی و جُنگ‌وار مهران مدیری گرفته تا کمدی‌های داستانی رضا عطاران و سعید آقاخانی و سروش صحت که در جذب مخاطب موفق بودند. این کمدی‌ها هم از حیث فرمی و ساختار روایی تازه و خلاقانه بودند و مثل امروز دستمالی نشده بودند و هم از حیث مضمون با نیازهای جامعه و مخاطب آن روز مماس بودند و همخوانی داشتند. اتفاقی که حالا مدت‌هاست دچار گسست شده و دیگر کمتر شاهد تولید مجموعه‌هایی از این دست هستیم.

کم‌رنگ شدن آیتمی‌ها

مجموعه‌های ۹۰ شبی را البته می‌توان به دو گونه عمده «داستانی» و «آیتمی» تقسیم کرد. آنچه که اکنون شاهد کم‌رنگ

یادداشت

نگاهی به طنزهای ۹۰ شبی در تلویزیون

جای خالی خنده‌های دنباله‌دار

دیگر این جنس از مجموعه‌سازی‌ها برای مخاطب کتش و جذابیت لازم را ندارد.

این درحالی است که از یک سو تاریخ نمایش نشان داده که هیچ زائری به‌طور مطلق از بین نمی‌رود و گاه بازتولید تاریخی هم می‌شود و از سوی دیگر تولیداتی مشابه همین مدل طنزسازی در پلتفرم‌ها و شبکه نمایش خانگی و حتی در شبکه‌های اجتماعی به شکل ویدئوهای کوتاه جواب داده و مخاطبان فراوانی دارد. لذا از حیث مخاطب‌شناسی و جامعه‌شناختی رسانه‌ای هم که بنگریم این مجموعه‌های دنباله‌دار طنزانه می‌تواند در جذب مخاطب موفق باشد البته به شرط تضمین محتوای کیفی و لحاظ کردن زبان امروزی طنز در تولید آنها. فارغ از این سویه‌های درون‌متنی، از حیث برون‌متنی هم ساخت و تولید مجموعه‌های ۹۰ شبی با توجه به روحیه عمومی جامعه که در سال‌های اخیر به‌واسطه شیوع کرونا و مشکلات اقتصادی تضعیف شده، یک ضرورت اجتماعی و رسانه‌ای است؛ ضمن این‌که امروز با استعداد‌های جوان و خلاق بیشتری در جامعه مواجه هستیم که اگر فرصت و بستر درستی برای آنها فراهم شود، می‌توانند نوستالژی مجموعه‌های ۹۰ شبی را به انرژی‌های تازه‌ای بدل کنند.

ذات طنز و کارکردهای آن نزدیک هستند. در واقع کمدی‌های آیتمی بیشترین نزدیکی را به طنز ادبیات و مطبوعات دارند که واجد کارکرد «آگاهی‌بخشی» و «فرهنگ‌سازی» در پس سرگرمی هستند. کمدی‌های ۹۰ شبی داستانی هم گرچه در هر قسمت حول محور یک سوزه می‌گردد اما واجد انسجام و هویتی یگانه از حیث ساختار دراماتیک است مثل مجموعه‌های «زیر آسمان شهر» یا «ساختمان پزشکان» که با تلفیق تپ‌سازی کمدی‌های آیتمی و قصه‌گو بودن کمدی‌های داستانی ساخته شده و یک کمدی بینامتنی محسوب می‌شوند.

کمدی، یک ضرورت اجتماعی

برخی بر این باورند که این الگوهای کمدی‌سازی در تلویزیون بر‌ساخته شرایط اجتماعی زمانه خود بود که تاریخ مصرف آن گذشته و حالا

